

свої ціни. Арт-ринок в Україні на разі лише зароджується та формується, але слід зазначити, що останніми роками стає популярнішим серед молодих колекціонерів.

Список використаних джерел:

1. Закон про авторське право і суміжні права. ст. 20 Цивільного кодексу України від 16.01.2003 за №435-4. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/3792-12>.

2. Огляд ринку. Інвестиції в мистецтво [Електронний ресурс] // Бізнес-публікації.–2017.– Режим доступу: <https://msb.aval.ua/news/?id=27121>.

Циганова Н.В.

*канд. ек. наук, доцент, доцент кафедри банківської справи
ДВНЗ «Київський національний економічний університет
імені Вадима Гетьмана»*

Соціальне значення банківських інновацій

В основі інноваційного розвитку економіки лежить зростання ефективності на основі науково-технічного прогресу та підвищення продуктивності праці. Дія механізмів ринкового регулювання економіки спрямована на витіснення з ринку економічних суб'єктів, продукти яких мають низьку якість, завищену ціну, морально застарілі, не відповідають постійно зростаючим потребам споживачів. Саме тому на ринку банківських послуг відбуваються постійні зміни: з'являються нові послуги і банківські продукти, змінюються потреби і попит споживачів, одні банки створюються, інші – ідуть з ринку, не витримавши конкуренції.

В основі появи і розвитку банківських інновацій лежать прагнення до більшого прибутку, конкуренція, зміни технології. З розвитком інформаційних технологій банківське обслуговування клієнтів відбувається з використанням телекомунікацій, мережі інтернет, банкоматів та платіжних терміналів тощо.

З'являються цифрові гроші та віртуальні банки, термінали для розрахунків та системи безконтактних платежів [2]. Поява інновацій у банківській сфері є результатом розвитку банківських технологій.

На нашу думку, під банківськими інноваціями слід розуміти нові або удосконалені банківські технології, послуги, продукти, організаційні форми, які є результатом інноваційної діяльності і несуть у собі позитивний ефект для функціонування банку як економічного суб'єкта. Наявність економічного чи соціального ефекту, який покращує фінансові результати діяльності банку, його імідж, рейтинг, конкурентні позиції тощо, є важливим критерієм інноваційного процесу.

Для діагностики інноваційних процесів важливо розуміти характеристики інновацій, до яких відносять нові споживчі якості банківських послуг та продуктів, застосування новітніх банківських технологій, позитивний вплив на будь-який із перерахованих параметрів банку: обсяги діяльності, фінансовий результат, ринковий сегмент, рейтинг, імідж, клієнтська база, наявність ризиків запровадження інновацій, зміни організації бізнес-процесів банку тощо.

У якості банківських інновацій можуть виступати нові послуги, продукти, фінансові інструменти (наприклад, платіжні картки або електронні гроші), технології, система відносин з клієнтами, канали просування послуг, канали комунікацій, організація бізнес-процесів. Скорочення життєвих циклів банківських продуктів також робить банки схильними до інновацій. Патентна незахищеність банківських послуг прискорює інноваційні процеси у банківській галузі. Більшість вітчизняних банків переважно орієнтовані на запозичення, копіювання інновацій, а не створення принципово нових. Цьому сприяє відсутність патентної захищеності банківських інновацій та масове проникнення на вітчизняний ринок зарубіжного банківського капіталу. При цьому банки отримують позитивний ефект від запровадження інновацій, не відволікаючи суттєві ресурси на їх розробку та уникають інноваційних ризиків.

Метою запровадження банками інновацій може бути покращення параметрів банківських послуг з метою більш повного задоволення потреб

клієнтів для отримання додаткових конкурентних переваг і розширення ринкового сегмента; розробка нових послуг і продуктів для впливу на попит споживачів і створення нових сегментів ринку банківських послуг (нових ринкових ніш), де банк буде домінувати; удосконалення банківських технологій для оптимізації витрат і зниження собівартості банківських послуг; удосконалення організаційної структури і управлінських процедур, підвищення мотивації персоналу, для забезпечення стабільного і ефективного функціонування банку. Часто запровадження банківських інновацій не передбачає швидкого і безпосереднього економічного ефекту. Для банку важливо формування певного іміджу в очах клієнтів, формування довіри та певних взаємовідносин з клієнтами [1, с. 503-507.].

Оцінюючи результати запровадження інновацій у банківській діяльності, слід враховувати фінансовий, маркетинговий, технологічний та соціальний ефект. Останній полягає не лише у підвищенні якісних параметрів задоволення потреб клієнтів у банківських послугах. Соціальна результативність банківських інновацій може визначатися зростанням суспільної довіри до банків, підвищенням фінансової грамотності клієнтів та розвитком персоналу, формуванням мережі суспільної інформаційної інфраструктури тощо. Інноваційні пріоритети у розвитку банків роблять їх більш чутливими до соціальних потреб та сприяють розвитку соціальних комунікацій. Асортиментна лінійка банківських продуктів і послуг також стає більш соціально спрямованою: з'являються нові види кредитів на освіту та інші соціальні потреби.

Однак розвиток банківських технологій та інновацій несе і певні ризики для суспільства. Поширення інформаційних технологій та дистанційного банкінгу породжує фінансову кіберзлочинність. І соціальна відповідальність банків має полягати у забезпеченні збереження даних клієнтів, їх коштів. Банк має брати на себе відповідальність щодо захисту інтересів клієнтів і виходити з пріоритету правоти клієнта та відповідальності банку при виникненні нестандартних ситуацій. І це має бути не лише добра воля банку, а й державна

політика у даній сфері, втілена у конкретних нормативних актах НБУ та відображена у законодавстві. Соціальна відповідальність банків має поширюватися і на захист інтересів персоналу в умовах перманентного запровадження банківських інновацій.

Список використаних джерел:

1. Творення простору суспільної довіри в Україні ХХІ століття : матеріали Міжнар. Науково-практ. конф., м. Львів, 17-19 лютого 2016 р. / відп. ред. С.М. Аржевітін. – К. : ДВНЗ «Університет банківської справи», 2017. – 523 с.
2. Циганова Н. Дистанційний банкінг як інноваційна конкурентна перевага на ринку фінансових послуг / Н. Циганова, Т. Шалига // Вісник НБУ. – 2012. - № 10. – С. 30-35.